UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Edictum

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

minum, velut male congregati in viſceribus, fellis, iactura facienda eſt, & abijcienda prorſus è corde omnis intrinſecus latens amaritudo peccati. ſi qua forte ex deſideriis iniquis, velut ex cibis noxiis cõgregata eſt, Quam vtique cum euomuerit quis & abiecerit, ingentis ægritudinis liberabitur morbo: ſi tamen poſt vomitum, quæ ad ſanitatem pertinent, ſumat. *Epiſtola prima ad Iacobum fratrem Domini.*

D. Auguſtini, tenet corpus Chriſti, id eſt, Eccleſia in torculari, id eſt, in preſſuris. Sed in torculari fructuoſa preſſura. Vua in vite preſſuram non ſentit, integra videtur: ſed nihil inde manat: mittitur in torculari, calcatur, premitur, iniuria videtur fieri vuæ, ſed iſta iniuria ſterilis non eſt, imò ſi nulla iniuria accederet, ſterilis remaneret. *in Pſal.* 55.

Torcularia poſſumus accipere Eccleſias eadem ratione qua & aream intelligimus Eccleſiam. Quia ſiue in area, ſiue in torculari, nihil agitur, niſi vt fructus ab integumentis purgentur, quæ neceſſaria erant, & vt naſcerentur, & vt creſcerent, atque ad maturitatem vel meſſis, vel vindemiæ peruenirent. His ergo vel integumẽtis vel ſuſtentaculis, id eſt palis in area, frumenta & vinaciis in torcularibus exuuntur. Sicut in multudine ſeculariũ hominum, quæ ſimul cum bonis congregatur, quibus vt naſcentur, & apti fierent verbo diuino, neceſſaria erat illa multitudo, id agitur, vt ſpirituali amore per operatioem miniſtrorum Dei ſeparentur. *in Pſal.* 80.

Arca Noë, quæ figurã geſſit Eccleſiæ, ædificata eſt lignis quadratis. Quid eſt quadrari? Attendite ſimilitudinem: quadrati lapidis eſſe debet Chriſtianus. In omni tribulatione non cadit, & ſi impellitur, & ſi quà vertitur, non cadit. Nam quadratum lapidem quácunque verteris, ſtat. Stantem te ſic inueniat caſus. *in Pſalmo octuageſimo ſexto.*

Nauicula, id eſt, Eccleſia, turbatur fluctibus in profundo: ſed quia Chriſtus erat in monte, non poteſt mergi. Turbulentum mare hoc ſeculum cogitate. Vnda aſcendit ſuper nauiculam cum perſecutio venit. Sed in his tentationibus erigantur antennæ, id eſt crux Chriſti, ſimplex conuerſatio & pura confeſſio, tanquam candentia vela religentur. Et hæc vela noſtra fluctibus abluantur, veſtisque tendatur, vt ſine macula & ruga inueniatur. Quantumlibet mare ſæuiat, ventus incumbat, inter fluctus & fluctus nauis iſta turbetur: tantum non mergatur, & curret. Denique poſtquam nauis hæc ædificata eſt in Ieruſalem, atque in medio pelagi huius frementis emiſſa eſt, æſtuantium volui vndarum, & furentium flabra ventorum, dum eam huc atque illuc circumferunt, omnium gentium litoribus appulerunt, peregrinas merces, quaſcunque inueniret, aduexit. Quid enim tam peregrinum in terra noſtra, quam per pœnitentiam, remiſſio peccatorum & cœlorum regnum? *De verbis Domini in Matth. ſerm.* 14.

Quemadmodum ex multis granis vnus conficitur panis, & ex racemis multis vnus calix exprimitur: ſic ex multis fidelibus vnum corpus myſticum integratur. Enimuero, ſicut ex multis membris & partibus vnumquodque corpus conſiſtit: ita Eccleſiæ vnitas ex diuerſis perſonis conficitur, videlicet ex præſcitis, prædeſtinatis, vocatis, iuſtificatis, & glorificatis. Quos enim præſciuit Deus, hos & prædeſtinauit, &c. *in Ioan. tract.* 46.

Eſt vnitas Eccleſiæ, quæ latè patet in ſacramentorum omnium ſocietate & communione, quæ complectitur cum granis etiam paleas, quando eas corporaliter mixtas ita partitur, vt neque illas iuſti vitent, neque ab illis iuſti vitentur: ſic ſunt in Eccleſia homines mali, vt in corpore humano humores mali: qui interdum exeunt ex corpore. *De baptiſmo.*

Sicut arca de lignis cedrinis conſtruebatur: ita & Eccleſia de ſanctis conſtruitur. Quadratum enim in quacunque parte poſueris, fortiter ſtat: & ſancti in quibuslibet tentationibus ſtabiles permanent, non aduerſitatibus, non proſperitatibus cedunt. *Lib. Quæſtionum, quæſt.* 65. *ad Oroſium, q.* 52.

Si aliter non meruit pacem habere domus Dauid, niſi Abſalon filius eius in bello, quod contra patrem gerebat, fuiſſet extinctus, quamuis magna cura mandauerit ſuis, vt eum quantum poſſent, viuum ſaluumq; ſeruarent & eſſet cui pœnitenti paternus affectus ignoſceret: quid ei reſtitit, niſi perditum flere: & ſui regni pace acquiſita, ſuam mœſtitiam conſolari? ſic ergo catholica mater bellantibus aduerſus eam quid aliud quam filiis ſuis: quia vtique ex ipſa magna arbore, quæ ramorum ſuorum porrectione toto orbe diffunditur: iſte in Africa ramuſculus fractus eſt: cum eos charitate parturiat, vt redeant ad radicem, ſine qua veram vitam habere non poſſunt: ſi aliquorum perditione cæteros tam multos collegit, præſertim quia iſta non ſicut Abſalom, caſu bellico, ſed ſpontaneo magis interitu pereunt, dolorem materni cordis lenit, & ſanat, tantorum liberatione populorum. *De correctione Donatiſtarum, ad Bonifacium, c.* 20.

D. Hieronymi, quomodo aquila, quæ regina eſt auium, certo tempore amittit pilos, & remanet implumis: ſic etiam Iſrael deponat omnem gloriam ſuam. *In c.* 1. *Michea.*

Egreditur fons de domo Domini, quæ interpretatũ Eccleſia. De quo & Ezechiel & Zacharias ponunt in fine voluminum ſuorum, vt ſpinas noſtras & vitia atque peccata, quæ nullam frugem habuere iuſtitiæ, commutent in Domini noualia, & ariditatem noſtram rigent aquis largiſſimis, & pro ſpinis ac vepribus, flore[illegible] germinemus. Et in eo loco vbi quondam fornica[illegible] nitiatus eſt Beelphegor, lilia caſtitatis, & roſæ pudo[illegible] tis exuberent. *in Ioelem, c.* 13.

¶ HIEROGLYPHICA.

Punicum malum tintinnabulo adiectum, cuius [illegible] bræos potiſſimum reperias, vt olim Eucherius [illegible] tifex interpretatur, vnitatem Eccleſiæ & ex multis [illegible] dem ſonum, hoc eſt, in eadem præcepta conue[illegible] *Pier. Val. lib.* 45. *pag.* 527.

Edictum.

¶ EXEMPLA BIBLICA.

EDICTORVM tam bonorum quam malorum [illegible] raonis, *Gen.* 12. 20. *Exodi* 1. v. 5. 16. Ieroboami, [illegible] 28. Achab, 22. 13. Aſæ, 2. *Paral.* 15. 13. Cyri, 1. v. 2. & [illegible] 2. *Paral.* 3. v. 8. 9. Artaxerxis, 1. *Eſd.* 4. v. 21. & 7. 13. Da[illegible] *Eſth.* 1. 19. & 3. v. 13. [illegible] 13. Nabuchodonoſoris, *Dan.* [illegible] Darii, 6. v. 9. 26. Antiochi, 1. *Machab.* 1. v. 43. 44. Auguſti [illegible] *ca.* 2. v. 1.

Educatio.

¶ DEFINITIO ET ETYMOL[illegible]

EDVCATIO, Græce ἀνατροφή, ῆς, ἡ, dicitur. Ven[illegible] quod modo tertiæ, modo eſt primæ coniuga[illegible] cat nutrio, proueho, vnde liberorum eductio, [illegible] citur. *Terentius in Andria: Eduxi à paruulo,* [illegible] *meo.* Nonnunquam educere eſt, extraducere, & [illegible] *lius, hoc dicens, eduxit corpore telum.* Aliquando [illegible] re. *Virgilius*:

— Aramq; ſepulchri
Congerere arboribus, cœloq; educere certant.

¶ APOPHTHEGMATA.

Socrates dicebat, optimè natis, ingenuisque [illegible] bendam rectam inſtitutionem. Idem enim in his [illegible] equis, in quibus qui feroces ſunt ac generoſæ indo[illegible] primis annis rectè inſtituantur, egregii & ad omnem [illegible] modi euadunt: ſin minus, efferati, intractabiles, [illegible] Eoque fit, vt feliciſſima quæque ingenia corrump[illegible] ſtituentium, qui mox equos vertunt in aſinos: quod [illegible] ris imperare neſciant. *Eraſ.* 3. *apoph.*

Idem dicebat, Muliebrem ſexum virili non minu[illegible] & ad diſciplinas, & ad omnem virtutem, etiam fort[illegible] tanquam viris propria, Græcis à viro dicitur ἀνδρεία [illegible] inſtituatur. Id collegit ex puella ſaltatricula, quæ [illegible] uium, mira arte trochos duodecim in altum pro[illegible] ita temperato altitudinis ſpatio, numerisque ped[illegible] falleret: eademque inter acutiſſimos gladios, non [illegible] ctantium, impauida ſaltaret. *ibid.*

Idem interrogatus etiam quam ob rem ipſe non [illegible] Rempublicam quum adminiſtrandi rationem op[illegible] ſpondit, Eum vtiliorem eſſe ciuitati, qu multos [illegible] gubernandæ Reipub. quam qui ipſe rectè guberna[illegible]

Idem adhortabatur iuuenes, vt ſe ſubinde ad ſpec[illegible] terent: quod ſi eſſent egregia corporis forma, ca[illegible] indignum committerent: ſin minus, quod corpori [illegible] nii cultu morumq; honeſtate penſarent. Adeo vir ille [illegible] rapiebat occaſionem ad virtutis ſtudium adhortandi [illegible]

Anonymus puer quidam apud Platonem educatus [illegible] trem ex interuallo rediiſſet, eumq; vidiſſet effuſius [illegible] ratus dixit: Se tale nihil vnquam apud Platonem vid[illegible] eſt, iam inde à teneris virtuti aſſueſcere. *Eraſ. l.* 6. *apo*[illegible]

Ariſtoteles Stagirita aiebat, parentes qui rectè libe[illegible] tuiſſent, multò honorabiliores eſſe iis qui tantum g[illegible] ab his contigiſſet viuere, ab illis bene viuere. *Laert.* [illegible]

Ariſtippus percontanti, quæ potiſſimum adoleſ[illegible] diſcenda? Quæ viris, inquit, vſui futura ſunt. Ho[illegible] adſcribitur. Optima ſtatim diſcenda ſunt, nec rudis [illegible] mè docilis eſt, ſuperuacaneis eſt occupanda *Laert.* [illegible]

Idem, quidam cum Ariſtippo agebat, vt filium [illegible] erudiendum, ſed quum philoſophus pro mercede [illegible] gentas drachmas, ille deterritus magnitudine pret[illegible] quit, emerem mancipium. At hic, inquit, habe[illegible]